

módot is érvényre juttató, az életvilág naiv tudáskészletén alapuló, széles konszenzus esélyét felkínáló döntésekre is. A meglehetősen régi filozófiai belátás ezen a kényes területen is igazolódni látszik: az egység és a sokság nem egymást kizáró, hanem sokkal inkább komplementer fogalmak.

Irodalom

- Fuchs, Peter (1992): DIE ERREICHBARKEIT DER GESELLSCHAFT – ZUR KONSTRUKTION UND IMAGINATION GESELLSCHAFTLICHER EINHEIT. Suhrkamp, Frankfurt/Main.
- Gadamer, Hans Georg (1984): IGAZSÁG ÉS MÓDSZER. Gondolat.
- Habermas, Jürgen (1999): EINE GENEALOGISCHE BETRACHTUNG ZUM KOGNITIVEN GEHALT DER MORAL. In: EINBEZIEHUNG DES ANDEREN. Suhrkamp, Frankfurt/Main.
- Heidegger, Martin (1989): LÉT ÉS IDŐ. Gondolat.
- Ingarden, Roman (1965): DER STREIT UM DIE EXISTENZ DER WELT. II/1. Max Niemayer Verlag, Tübingen.
- Ingarden, Roman (1997): DE LA RESPONSABILITÉ – SES FONDAMENTS ONTIQUES. L' Harmattan, Párizs.
- Kelkel, Arion (1998): LES MALAISES DE LA MODERNITÉ. M. WEBER ET J. HABERMAS: ENTRE PESSIMISME ET OPTIMISME. In: Poulain, Jacques (szerk.): PENSER, AU PRÉSENT. L' Harmattan, Párizs.
- Luhmann, Niklas (1999): PARADIGM LOST: AZ ERKÖLCS ETIKAI REFLEXIÓJÁRÓL. In: LÁTOM AZT, AMIT TE NEM LÁTSZ. Osiris.
- Spaemann, Robert (1996): PERSONEN – VERSUCHE ÜBER DEN UNTERSCHIED ZWISCHEN „ETWAS” UND „JEMAND”. Klett-Cotta, Stuttgart.
- Weber, Max (1998): A TUDOMÁNY MINT HIVATÁS. In: TANULMÁNYOK. Osiris.

Szuly Gyula

HOGY ÉN NEM FELEJTEK, FELEJTSE

*„Minden dolog apja valóban a háború”
(Szabó Lőrinc)*

Mi nem hasonlítunk egymásra,
tőszomszédok, egyforma ablak,
előttünk ugyanaz a tűzfal
és a kevés fény azonos csak,
ami dél felé beszűrődik,
hamar eltűnik s félsötétben
ad utat a szomorú este
már a koravén hangulatnak.

Így összetévesztettek minket,
velem itatták az elixírt,
amelyik emlékezővé tett.
Neki emlékeznie kéne,
s ahogy egykor szegény Brangëne
– az összecserélt italokkal
maga se tudta, hogy mit művelt
– bámulunk csak egymásra nézve.

Bennem azóta több vihar dúl
annál, ami valaha éledt,
mint akinek adós a sorsa
(elfelejtettem dühös lenni,
amikor a csapások értek),
minden múltat jelennek élek,
ő lett a megbocsátó ember,
bár nem tért át az én hitemre,
béke jutott fáradt szívének.
(Jól tudom, hogy vele mi történt,
és ő még csak nem is hisz abban,
hogy ezután meg se történhet.)

Kék eget tart fölénk a béke,
tündököl sok színes virága,
mint a lázrózsák beteg arcán.
Vagy az beteg, ki annak látja,
s reméli, nem kell ezt a békét
megélni tartós nyugalomnak,
hisz az utcazajból kihallja,
csatakiáltás viharzik,
ütemtelen hadak vonulnak.
Kiszúri a felhangokat,
csak indulók melódiáját,
míg ő már lépni is alig tud,
tengeralattjárókat indít,
sértett felségvizeket jár át
(most torpedózza meg a Hoodot
és süllyeszti el a Lusitaniát.)

Békesség hívének születtem,
s lettem örök háborúságé.
Kérhetem-e Istentől, hogy ne
engedjen felejteti engem?
Ki hinné el, ha magam se,
hogy lelkemben békére vágyom?
Azért könyörgök, hagyjon engem
ezentúl már ilyennek lenni,

csak abban segítsen Isten,
hogy békeapostollá már
ne változtasson soha semmi.
Ne ébresszen feledést bennem,
akit egyszer megrázott már
 eget ostromló viharokban,
mint a tengerészeket, annak,
mert nem lett „szárazföldi patkány”,
tűrhetetlen az, ami most van.

Akik az utcán hernyótalpon
lépnek, mért nem dübörögve
vonulnak immár felhevülten,
mért tompítják a lépést így le?
Köszvénybe bénult seregszárnyam
felállítom a Kárpátoknál,
valamennyi hágót betöltse.

Akinek ilyen béke nem jó,
mit keres itt még e világon?
Öregem, ennyi idő múltán
melyik bérc fokán kéne álljon?
(Hogy mi van ott a Kárpátoknál?
Ki akar egy hágón betörni?
Milyen őtjárat, ami ott jár?
Hol nem készül támadni senki?)

Akinek most is háború van,
s akit akkor megöltek volna,
azt ma is meg akarják ölni,
őszi avarral álcázottan,
kúszva közeleg rejtve-fedve
szűk utcából, ki a Körútra.

Én se fehér lovon vonuljak,
se buzgó hittel számárháton,
lassan csoszogva gyalogszerrel
kelek át innen minden hágón.
Bölcs dolog így elrejtőznöm,
álcázva csak magamon annyit,
amitől senki sem ismerhet
fel, egy ilyen marczone hadfit.

Ahonnán indulat buzog fel,
hadd takarjon ez a béke,
fölém terülő bombaszőnyeg
alatt járva, aknamezőkön,

kockázatos esti utamról
kissé lihegve, fáradtan, de
sértetlenül még hazaérve,

– rossz szemmel hát Isten ne nézze,
ha már egyszer ő tett ilyenné,
s ilyen örvénybe hajított be,
bűneimet, elszámoláskor,
s azt, hogy nem felejtetek, felejtse!

Sajó László

LÉGY ÉVSZAK

(az óbudai temetőben)

„de a vasárnap délutáni csendben”

(Áprily Lajos: TAVASZ

A HÁZSONGÁRDI TEMETŐBEN)

de a vasárnap délutáni csendben
akkor most hova is kellene lennem

szállingózik levél pernye hó lepke
alig talállak ez a neved nem te

elnézek fölötted óriásplakát
az ég alatta egy ittragadt bogár

az évszakoknak megfelelő ágakon
szögön lóg locsolni sírt öblítősfakon

közeledben friss virág friss halott rohad
most megy el a piros esztergomi vonat

tepsiben sebtiben hamuba sült tetem
én évszaki fényben az arcom süttetem

kavicsot rugdalok a gyászmenetben
téged temetnek dúdolom nem engem

de a vasárnap délutáni csendben
egyetlen dacos *de* én vagyok nemde